

УДК 316.32

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Студ. А.М. Богун, гр. БЕП-1-15

Наук. керівник доц. В.В. Бугас

Київський національний університет технологій та дизайну

Глобальні проблеми – це об’єктивні суспільні явища всесвітньо-історичного значення, породжені сучасними умовами матеріального виробництва, технічним рівнем озброєння, соціально-політичними протиріччями сучасної цивілізації, які досягли критичної межі.

Критеріями визначення глобальних проблем вважаються такі, що:

- обумовлюють виживання людської цивілізації, її самозбереження;
- відносяться до загальних інтересів усіх країн, соціальних та національних спільностей;
- неможливість розв’язати без широкого міжнародного співробітництва.

Виникнення глобальних проблем пов’язане як з конкретною сферою життєдіяльності суспільства, так і з конкретним соціально-економічним середовищем, де реалізується та чи інша сфера діяльності людей.

Класифікація глобальних проблем:

1. Політичні проблеми (недопущення світової ядерної війни і забезпечення стабільного миру, роззброєння, військові та регіональні конфлікти).
2. Природно-екологічні проблеми (необхідність ефективної і комплексної охорони навколишнього середовища, енергетична, сировинна, продовольча, кліматична, боротьба з хворобами, проблеми світового океану тощо).
3. Соціально-економічні проблеми (стабільність розвитку світового співтовариства, ліквідація відсталості країн, що розвиваються, проблема розвитку людини, злочинність, стихійні лиха, біженці, безробіття, бідність та ін.).
4. Наукові проблеми (освоєння космічного простору, довгострокове прогнозування тощо).

Оскільки глобальні проблеми – результат якісних змін у розвитку продуктивних сил у сфері економіки, політики, культури й т.д., їх не можна пояснити з позиції лише якої-небудь однієї науки. Розглянемо деякі форми їхнього прояву, обумовлені економічною діяльністю людини. Найважливішою причиною, що привела людство до глобальних протиріч, є в першу чергу нагромадження величезної виробничої потужності. Особливе місце в загостренні глобальних проблем займає науково-технічний прогрес. Природне середовище насичується не тільки відходами виробництва, але й зовсім новими речовинами виробничої діяльності, які не розкладаються під впливом природних процесів.

Найбільш поширеною причиною загострення глобальних проблем є інтенсивне зростання в останні роки народонаселення планети, або, так званий, демографічний бум, який до того ж супроводжується нерівномірністю зростання чисельності населення в різних країнах та регіонах. Демографічний вибух спричиняє загострення таких глобальних проблем як продовольча, екологічна, сировинна, енергетична. Важливою складовою глобальних проблем є екологічні, спричинені варварським відношенням людини до природи, що проявляється у масовій вирубці лісів, знищенні річок, створенні штучних водосховищ, забрудненні шкідливими відходами прісної води. При численності глобальних проблем їм притаманні причинно-наслідкові зв’язки, які визначають розвиток технологічного способу виробництва.

Оптимальне розв’язання глобальних проблем потребує поєднання науково-технічних і соціально-політичних факторів у єдиний механізм, основу якого становитимуть колективні дії усіх держав.